

ΠΡΟΕΔΡΙΑ
Μονάδα Διοικητικής Μεταρρύθμισης

ΑΠΛΑ ΚΑΙ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΑ:

Δράσεις για Βελτίωση του
Ρυθμιστικού Πλαισίου

Οκτώβριος 2015

Περιεχόμενα

1. Εισαγωγή	3
2. Υφιστάμενη Κατάσταση	4
2.1 Τι έχει γίνει μέχρι σήμερα.....	4
2.2 Πλαίσιο ΕΕ.....	6
3. Πλαίσιο Στρατηγικής - Στόχοι	8
4. Προτεραιότητες	10
Προτεραιότητα 1: Απλοποίηση διαδικασιών και νομοθεσίας και καταπολέμηση διοικητικού φόρτου ...	10
Προτεραιότητα 2: Καλύτερη Νομοθέτηση και Ανάλυση του Αντίκτυπου της νέας νομοθεσίας	12
Προτεραιότητα 3: Καλλιέργεια κουλτούρας απλοποίησης και ανάπτυξη σχετικών ικανοτήτων	13
5. Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση στα πλαίσια της Βελτίωσης του Ρυθμιστικού Πλαισίου	14
6. Εφαρμογή	18
6.1 Δομές Διαχείρισης	18
7. Παρακολούθηση και Αξιολόγηση	19
7.1 Εκθέσεις Προόδου	19
7.2 Αξιολόγηση Σχεδίου Δράσης	19

1. Εισαγωγή

Στα πλαίσια της προσπάθειας για επανάκαμψη της οικονομίας και βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της Κύπρου, το Υπουργικό Συμβούλιο ανέθεσε, στις 10/9/2014, στον Υφυπουργό παρά τω Προέδρω την αρμοδιότητα για προώθηση και συντονισμό της Μεταρρύθμισης της Δημόσιας Υπηρεσίας και της Αναπτυξιακής Μεταρρύθμισης. Η **Αναπτυξιακή Μεταρρύθμιση**, με ιδιαίτερη έμφαση στη βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος, περιλαμβάνει τον σχεδιασμό και την υλοποίηση δράσεων που αποσκοπούν στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας, την ενθάρρυνση των επενδύσεων, τον εκσυγχρονισμό του κράτους και τη βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών προς τους πολίτες και τις επιχειρήσεις. Για το σκοπό αυτό, το Υπουργικό Συμβούλιο ενέκρινε σχέδιο δράσης τον Φεβρουάριο 2015, το οποίο εστιάζει σε τέσσερις τομείς ως ακολούθως:

- Αναπτυξιακός Σχεδιασμός
- Επενδύσεις και Επιχειρηματικότητα
- **Έξυπνη Ρύθμιση – Βελτίωση Ρυθμιστικού Πλαισίου**
- Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση

Το παρόν Σχέδιο Δράσης αποσκοπεί στην καταγραφή δράσεων Έξυπνης Ρύθμισης του κράτους, μέσω της βελτίωσης του ρυθμιστικού πλαισίου. Το **ρυθμιστικό πλαίσιο** αποτελεί το σύνολο των ρυθμίσεων, θεσμών και ενεργειών που υπάρχουν και αλληλεπιδρούν για την εφαρμογή και παρακολούθηση των προνοιών των νομοθεσιών και κανονισμών που ρυθμίζουν τη λειτουργία του κράτους. Η ανάγκη για βελτίωση του ρυθμιστικού πλαισίου και κατ' επέκταση για Έξυπνη Ρύθμιση, δεν προέκυψε μόνο ως εσωτερική ανάγκη για την εύρυθμη λειτουργία του κράτους, αλλά επισημαίνεται συνεχώς στις συζητήσεις με οργανωμένα σύνολα και ιδιωτικούς φορείς. Το νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο σύμφωνα με το οποίο λειτουργεί η δημόσια υπηρεσία, καταντά συχνά δαιδαλώδες και αντί να εξυπηρετεί τους πολίτες και τις επιχειρήσεις δημιουργεί στρεβλώσεις, με αποτέλεσμα άλλοτε να μπλοκάρει και άλλοτε να καθυστερεί το έργο των δημόσιων υπηρεσιών. Δημιουργείται επίσης μια αρνητική εικόνα της δημόσιας υπηρεσίας προς την κοινωνία καθώς επίσης και συνθήκες που επιβραδύνουν την ανάπτυξη και εμποδίζουν την ανταγωνιστικότητα. Παράλληλα, αρνητικές επιπτώσεις εντοπίζονται και στον όγκο εργασίας τον οποίο επωμίζονται οι δημόσιοι λειτουργοί, καθιστώντας τους με αυτό τον τρόπο λιγότερο αποτελεσματικούς στη διεκπεραίωση της εργασίας τους.

Η βελτίωση του ρυθμιστικού πλαισίου θα οδηγήσει σε έναν αποδοτικότερο τρόπο εργασίας της δημόσιας υπηρεσίας και ταυτόχρονα στην πιο αποτελεσματική και γρήγορη εξυπηρέτηση των επιχειρήσεων και του κοινού, μέσω της απλοποίησης των διαδικασιών και των νομοθεσιών και της περαιτέρω εφαρμογής της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης. Ο στόχος του παρόντος Σχεδίου Δράσης είναι διττός: **αφενός να αποτελέσει τη βάση για ένα νέο τρόπο σκέψης και λειτουργίας της δημόσιας υπηρεσίας πιο κοντά στον πολίτη και τις επιχειρήσεις, μέσω του οποίου θα καταπολεμηθεί η γραφειοκρατία, και αφετέρου να καθορίσει τις δράσεις για την επίτευξη του**

σκοπού αυτό, λαμβάνοντας παράλληλα υπόψη και τους απαραίτητους μηχανισμούς για αξιολόγηση της εφαρμογής και αποτελεσματικότητας των μέτρων αυτών.

Έμφαση δίνεται σε αυτό το Σχέδιο Δράσης στο περιβάλλον στο οποίο λειτουργούν οι επιχειρήσεις, αφού η βελτίωση του ρυθμιστικού πλαισίου, η διευκόλυνση της πρόσβασης στις δημόσιες υπηρεσίες και η απάλειψη των διαδικασιών εκείνων που προκαλούν αχρείαστο διοικητικό φόρτο και γραφειοκρατία, θα έχουν ως αποτέλεσμα τη μείωση του χρόνου και του κόστους συμμόρφωσης των επιχειρήσεων με τις υποχρεώσεις αυτές, ώστε να βελτιωθεί το επιχειρηματικό κλίμα αλλά και η ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων.

Οι ενέργειες που περιλαμβάνονται για προώθηση στο παρόν σχέδιο δράσης, επικεντρώνονται σε υπηρεσίες και τομείς που σχετίζονται άμεσα με την επαφή των επιχειρήσεων με το κράτος.

2. Υφιστάμενη Κατάσταση

2.1 Τι έχει γίνει μέχρι σήμερα

Για την προώθηση της Έξυπνης Ρύθμισης στην Κύπρο συστάθηκε το 2007 ειδική μονάδα στο Υπουργείο Οικονομικών, με την αρμοδιότητα εκπόνησης και παρακολούθησης ενός εθνικού προγράμματος δράσης για το συντονισμό ενεργειών για τη μείωση του διοικητικού φόρτου στην εθνική νομοθεσία και την υλοποίηση δράσεων σχετικά με την Έξυπνη Ρύθμιση. Στα πλαίσια αυτά:

- εκδόθηκε *Οδηγός διαβούλευσης*, αναφορικά με τη διαδικασία διαβούλευσης πριν την υποβολή νέων νομοθετικών προτάσεων στο Υπουργικό Συμβούλιο,
- εκδόθηκε *Οδηγός Νομοπαρασκευαστικής Διαδικασίας*,
- αναπτύχθηκε *εγχειρίδιο αναφορικά με τη χρήση της μεθοδολογίας του Μοντέλου Πρότυπου Κόστους*, για την επιμέτρηση του διοικητικού κόστους και διοικητικού φόρτου,
- αναπτύχθηκε απλοποιημένη μορφή *ερωτηματολογίου Ανάλυσης Αντίκτυπου*, με σκοπό την ανάλυση των πιθανών επιπτώσεων μιας νέας νομοθεσίας στην οικονομία, την κοινωνία και το περιβάλλον,
- εκπονήθηκε μελέτη για καταγραφή εισηγήσεων σχετικά με απλοποίηση των διαδικασιών που ακολουθούν οι επιχειρήσεις για σκοπούς συμμόρφωσής τους με νομοθεσίες της Κυπριακής Δημοκρατίας, στοχεύοντας στη μείωση της γραφειοκρατίας και του διοικητικού φόρου.

Με την ανάληψη της αρμοδιότητας για προώθηση της Αναπτυξιακής Μεταρρύθμισης από τον Υφυπουργό παρά τω Προέδρω, συστάθηκε τον Οκτώβριο του 2014 η Ομάδα Έξυπνης Ρύθμισης

στη Μονάδα Διοικητικής Μεταρρύθμισης, η οποία ανέλαβε την περαιτέρω προώθηση των θεμάτων που άπτονται της Έξυπνης Ρύθμισης.

Δράσεις μεταρρύθμισης και απλοποίησης προωθούνται ήδη στα πλαίσια του Μνημονίου Συναντίληψης με την Τρόικα αλλά και ειδικά στο πλαίσιο μεταρρύθμισης της δημόσιας υπηρεσίας. Μέχρι σήμερα έχουν τροχοδρομηθεί σημαντικές ενέργειες όπως η δημιουργία ενός πιο αποτελεσματικού φορολογικού οργανισμού, του Τμήματος Φορολογίας, με την εφαρμογή νέων συστημάτων, νέων διαδικασιών και νέων μεθόδων συμμόρφωσης, καθώς και ο εκσυγχρονισμός του Τμήματος Εφόρου Εταιρειών και Επίσημου Παραλήπτη (ΤΕΕΕΠ). Το έργο στο ΤΕΕΕΠ αποσκοπεί στην επίτευξη πιο γρήγορης και αποτελεσματικής εξυπηρέτησης, μέσω της μοντελοποίησης και του ανασχεδιασμού των επιχειρησιακών διαδικασιών του Κλάδου Εταιρειών και του Κλάδου Πνευματικής και Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας και αφορά μεταρρυθμιστικές δράσεις σχετικά με τις διαδικασίες, το νομοθετικό πλαίσιο, την αναβάθμιση των συστημάτων και την οργανωτική αναδιάρθρωση. Παράλληλα, προωθείται η δημιουργία ηλεκτρονικού μητρώου των εγγεγραμμένων στο ΤΕΕΕΠ εταιρειών με αποτέλεσμα περίπου 245,000 εταιρείες να έχουν αποκτήσει πλήρη ηλεκτρονικό φάκελο, ενώ με την πρόσφατη τροποποίηση του περί Εταιρειών Νόμου, προωθείται η διασφάλιση της επικαιροποίησης των πληροφοριών που τηρούνται και η διαγραφή των μη συμμορφούμενων με τη νομοθεσία εταιρειών.

Παράλληλα με τις πιο πάνω δράσεις, η Ομάδα Έξυπνης Ρύθμισης έθεσε ως πρωταρχικό στόχο τον εντοπισμό νομοθεσιών και διαδικασιών που μπορούν να τύχουν απλοποίησης, ώστε η διεκπεραίωση των εργασιών και η εξυπηρέτηση των επιχειρήσεων και του πολίτη να γίνονται με πιο γρήγορο και αποτελεσματικό τρόπο. Σε πρώτο στάδιο, επιλέγηκαν τομείς προτεραιότητας στους οποίους καταβάλλεται προσπάθεια για λεπτομερή ανάλυση των διαδικασιών, ώστε να βελτιωθούν ή/και να απλοποιηθούν, ενώ θα εξεταστεί επίσης αν κρίνεται αναγκαία η τροποποίηση και του νομοθετικού πλαισίου που τις διέπει. Την ίδια ώρα, προωθείται και η παροχή υπηρεσιών ηλεκτρονικά, μέσω της κεντρικής διαδικτυακής πύλης *ΑΡΙΑΔΝΗ*, της κυβέρνησης.

Οι δράσεις εκσυγχρονισμού και απλοποίησης που ήδη προωθούνται με την πλήρη εμπλοκή και συνεργασία των αρμόδιων Υπουργείων/Υπηρεσιών είναι:

- **Απλοποίηση ρυθμιστικού πλαισίου τουρισμού:** Προωθούνται ενέργειες για περιορισμό του διοικητικού φόρτου που διέπει το «Επιχειρείν Τουρισμού», μέσω της απλοποίησης του σχετικού κανονιστικού πλαισίου και των διαδικασιών, με στόχο τον εντοπισμό επαχθών και αναχρονιστικών προνοιών που δρουν ανασταλτικά στην προώθηση της επιχειρηματικότητας και ανταγωνιστικότητας. Το έργο αυτό αποτελεί μια σημαντική και πολυδιάστατη προσπάθεια, εφόσον τα θέματα τουρισμού σχετίζονται με αρμοδιότητες έξι Υπουργείων και τριάντα Αρχών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Δήμων). Στα πλαίσια αυτά, πραγματοποιήθηκε τον Ιούνιο 2015 διαβούλευση με τους εμπλεκόμενους φορείς (επιχειρηματίες, συνδέσμους, κεντρική διοίκηση, τοπική αυτοδιοίκηση), για καταγραφή εισηγήσεων και εμπειριών αναφορικά με τις συναλλαγές του ιδιωτικού τομέα με το κράτος, διασφαλίζοντας ότι λαμβάνονται υπόψη όλα τα σχετικά

δεδομένα για τη διαμόρφωση καλά στοιχειοθετημένων αποφάσεων αναφορικά με τις μεταρρυθμιστικές δράσεις που χρειάζεται να εφαρμοστούν. Πέραν της απλοποίησης του ρυθμιστικού πλαισίου που διέπει τα θέματα τουρισμού, στόχος είναι η καταγραφή εισηγήσεων μείωσης του διοικητικού φόρτου κατά 25%, οι οποίες θα συζητηθούν σε σειρά συναντήσεων και εργαστηρίων με τους εμπλεκόμενους φορείς, για τελική διαμόρφωσή τους.

- **Απλοποίηση σημαντικών διαδικασιών του Τμήματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων:** Στο Τμήμα συστάθηκε σχετική Ομάδα Έργου τον Μάρτιο του 2015, εφόσον σύμφωνα με μελέτη για μείωση του διοικητικού φόρτου που επωμίζονται οι εταιρείες, που πραγματοποιήθηκε το 2011, συνάγεται ότι οι υπηρεσίες που παρέχονται από το Τμήμα επηρεάζουν και αφορούν μεγάλο αριθμό επιχειρήσεων και φαίνεται ότι υπάρχει πεδίο για μείωση του διοικητικού φόρτου από τον εξορθολογισμό των σχετικών διαδικασιών. Για πιο αποτελεσματική προώθηση του έργου καταγραφής και απλοποίησης διαδικασιών, έχουν επιλεγεί σε πρώτο στάδιο οι διαδικασίες που αφορούν στην καταβολή εισφορών, στην καταβολή του επιδόματος ανεργίας και των πληρωμών λόγω πλεονασμού, οι οποίες τυγχάνουν ανάλυσης και επεξεργασίας ώστε να εξευρεθούν τρόποι απλοποίησής τους και διευκόλυνσης των επιχειρήσεων και των πολιτών.

- **Εκσυγχρονισμός και απλοποιήσεις στο Τμήμα Αρχείου Πληθυσμού και Μετανάστευσης:** Το Τμήμα αυτό αποτελεί μια ακόμη σημαντική υπηρεσία η οποία κρίθηκε ότι χρήζει γενικότερης αναδιάρθρωσης, με σκοπό την απλοποίηση και τη μείωση του διοικητικού φόρτου που σχετίζεται με τις παρεχόμενες υπηρεσίες αλλά και τις εσωτερικές διαδικασίες διεκπεραίωσης των εργασιών. Στα πλαίσια αυτά συστάθηκε επίσης σχετική Ομάδα Έργου τον Μάρτιο του 2015. Σε πρώτο στάδιο ξεκίνησε η καταγραφή των διαδικασιών που εμπíπτουν στο Τμήμα Μετανάστευσης, ώστε να εντοπιστούν πεδία απλοποίησης των διαδικασιών που ακολουθούνται, για την καλύτερη και ταχύτερη εξυπηρέτηση των εταιρειών και του κοινού, ενώ στη συνέχεια θα τύχουν χειρισμού και διαδικασίες που ακολουθούνται για την παροχή υπηρεσιών που προσφέρονται από το Τμήμα Αρχείου Πληθυσμού.

- **Απλοποίηση της διαδικασίας έκδοσης Πολεοδομικής Άδειας και Άδειας Οικοδομής:** Προωθούνται ενέργειες για τη δημιουργία ενός πιο αποδοτικού και αποτελεσματικού συστήματος που θα διέπει την αδειοδότηση αναφορικά με οικοδομικές εργασίες και τον οικοδομικό έλεγχο. Αυτό θα γίνει μέσω της ενδεδειγμένης μελέτης των προνοιών της νομοθεσίας από τις αρμόδιες αρχές, με τη συμβολή εμπειρογνομόνων, καθώς και μέσω δημόσιας διαβούλευσης για την εξασφάλιση των απόψεων των κοινωνικών εταίρων, με στόχο την αναθεώρηση της νομοθεσίας.

Οι προγραμματιζόμενες ενέργειες αναφορικά με τις δράσεις στους πιο πάνω τομείς παρουσιάζονται αναλυτικά στον **Πίνακα 1**.

2.2 Πλαίσιο ΕΕ

Η Βελτίωση του Ρυθμιστικού Πλαισίου (Better Regulation) αποτελεί μία από τις πιο σημαντικές προτεραιότητες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η οποία εντάσσεται στο πλαίσιο της Στρατηγικής της ΕΥΡΩΠΗΣ 2020, όπου αναφέρεται ότι «*Η πρόκληση για την επόμενη Επιτροπή θα είναι να*

επινοήσει μια έξυπνη ρυθμιστική προσέγγιση σε βασικούς τομείς πολιτικής. Αυτό θα απαιτήσει κανόνες για τη διασφάλιση της διαφάνειας, της ευγενούς άμιλλας και της ηθικής συμπεριφοράς των οικονομικών παραγόντων, λαμβάνοντας δεόντως υπόψη το δημόσιο συμφέρον. Η Έξυπνη Ρύθμιση πρέπει να προστατεύει τον καταναλωτή και να διασφαλίσει αποτελέσματα σχετικά με τους στόχους της δημόσιας πολιτικής, χωρίς να καταπνίξει οικονομικούς φορείς όπως οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις ή να περιορίσει αδικαιολόγητα την ικανότητά τους να ανταγωνιστούν».

Στις πολιτικές κατευθύνσεις του νέου Προέδρου της Επιτροπής, Jean-Claude Juncker, το θέμα της Έξυπνης Ρύθμισης περιλήφθηκε κάτω από την προτεραιότητα "Ένωση δημοκρατικής αλλαγής" και δόθηκε νέα ώθηση στο θέμα της Έξυπνης Ρύθμισης στην ΕΕ, θέτοντάς την στις προτεραιότητες της ατζέντας της νέας Επιτροπής (θητεία 2014-2019), αναφέροντας χαρακτηριστικά ότι «Αυτή η Επιτροπή είναι αποφασισμένη να αλλάξει τόσο το τι κάνει η Ένωση όσο και τον τρόπο που το κάνει. Έξυπνη Ρύθμιση σημαίνει να διασφαλίσουμε ότι εκπληρώνουμε πράγματι, όσο το δυνατόν αποτελεσματικότερα, τους φιλόδοξους στόχους που έχουμε θέσει ¹».

Προς αυτή την κατεύθυνση, η Επιτροπή ανακοίνωσε στις 19 Μαΐου 2015, νέο πακέτο μέτρων για τη βελτίωση του ρυθμιστικού πλαισίου της ΕΕ, με στόχο τη διασφάλιση της διαφάνειας κατά την προετοιμασία, εφαρμογή και επανεξέταση των πολιτικών που ακολουθούνται, τη στήριξη των αποφάσεων που λαμβάνονται με όλα τα απαραίτητα στοιχεία και τη συμμετοχή όλων των μερών στα οποία αφορά ή επηρεάζει η κάθε πολιτική, δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στη σημασία που έχουν οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις στην οικονομία.

Συγκεκριμένα, το πακέτο παρέχει κατευθυντήριες γραμμές και εργαλεία για την εφαρμογή δράσεων που σχετίζονται με τα πιο κάτω:

- Τον σχεδιασμό και την αξιολόγηση των πολιτικών και νομοθεσιών της ΕΕ, ώστε να διασφαλίζεται ότι αυτές ετοιμάζονται, εφαρμόζονται και αναθεωρούνται με διαφάνεια, στηρίζονται σε όλα τα απαραίτητα στοιχεία για καλά ενημερωμένες αποφάσεις και λαμβάνουν υπόψη τις απόψεις όλων των εμπλεκόμενων μερών, ώστε να είναι αποτελεσματικές και να επιφέρουν το μικρότερο δυνατό διοικητικό κόστος.
- Την αξιολόγηση των αναμενόμενων αλλά και πραγματικών επιπτώσεων που επιφέρουν οι πολιτικές, οι νομοθεσίες και άλλα μέτρα που λαμβάνονται σε κάθε στάδιο, από τον σχεδιασμό και εφαρμογή τους μέχρι την αξιολόγηση και αναθεώρησή τους.
- Τη διενέργεια ανάλυσης του αντίκτυπου των προτεινόμενων επιλογών για δράση, ώστε να ληφθούν υπόψη οι πιθανές οικονομικές, κοινωνικές και περιβαλλοντικές επιπτώσεις. Για το σκοπό αυτό η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εγκαθίδρυσε τον Ιούλιο του 2015 το Regulatory Scrutiny Board, το οποίο αποτελείται από τέσσερα μέλη της και τρία εξωτερικά μέλη και θα ασχολείται αποκλειστικά με την αξιολόγηση των εκθέσεων ανάλυσης αντίκτυπου προτεινόμενων νομοθεσιών, των εκθέσεων ελέγχου καταλληλότητας νομοθεσιών κλπ.

---

¹ European Commission Press release - Better Regulation Agenda: Enhancing transparency and scrutiny for better EU law-making, (http://europa.eu/rapid/press-release_IP-15-4988_en.htm)

- Τον προσδιορισμό, μέσω του προγράμματος REFIT (Regulatory Fitness and Performance Programme) της Επιτροπής, κατά πόσο οι στόχοι μιας υφιστάμενης νομοθεσίας ή πολιτικής μπορούν να επιτευχθούν με πιο αποτελεσματικό και αποδοτικό τρόπο και με μικρότερο φόρτο για τις επιχειρήσεις και τους πολίτες. Στα πλαίσια του προγράμματος αυτού, γίνεται ήδη αξιολόγηση του κανονισμού για τα τρόφιμα, ενώ έχει ολοκληρωθεί ήδη αριθμός εργασιών αξιολόγησης υφιστάμενων νομοθεσιών της ΕΕ σχετικά με την αποτελεσματικότητα τους κατά την εφαρμογή τους στα ΚΜ.
- Η Επιτροπή προωθεί περαιτέρω το θεσμό των διαβουλεύσεων με τα ενδιαφερόμενα μέρη (stakeholder consultations), δίνοντάς τους τη δυνατότητα να εκφράσουν τις απόψεις τους καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής μιας πολιτικής, αφού από την αρχή μιας πρωτοβουλίας, οι ενδιαφερόμενοι έχουν τη δυνατότητα να υποβάλουν τις απόψεις τους σχετικά με τους οδικούς χάρτες και τις αρχικές εκτιμήσεις επιπτώσεων της συγκεκριμένης πρωτοβουλίας. Η Επιτροπή συμβουλευεται επίσης ενεργά τους πολίτες και άλλα ενδιαφερόμενα μέρη κατά την προετοιμασία όλων των σημαντικών πολιτικών πρωτοβουλιών.
- Η Επιτροπή εισήγαγε επίσης το θεσμό του “REFIT Platform”, που αποσκοπεί στο να φέρει κοντά μια ομάδα ειδικών από τις διοικήσεις των κρατών μελών (“the government group”) και μια ομάδα εμπειρογνομώνων που προέρχονται από επιχειρήσεις, κοινωνικά σύνολα και την κοινωνία των πολιτών (“the stakeholder group”), οι οποίοι θα επιλεγούν μέσω ανοικτής πρόσκλησης και θα ασχολούνται με:
  - ο τη συλλογή προτάσεων για μείωση του διοικητικού φόρτου,
  - ο την αξιολόγηση αυτών των προτάσεων με γνώμονα τη δυνατότητα που παρέχουν για μείωση του διοικητικού φόρτου που απορρέει από τη νομοθεσία της ΕΕ ή την εφαρμογή της, χωρίς να επηρεάζονται οι επιδιωκόμενοι στόχοι της νομοθεσίας,
  - ο τη λήψη απόφασης σχετικά με τις προτάσεις που θα πρέπει να τεθούν ενώπιον των υπηρεσιών της Επιτροπής ή/και των αρμόδιων εθνικών, περιφερειακών ή τοπικών αρχών, μαζί με τις απόψεις τους και
  - ο τη γνωστοποίηση των αποτελεσμάτων της εξέτασης των εισηγήσεων που λήφθηκαν πίσω στους ενδιαφερομένους.

Τέλος, στα πλαίσια του πακέτου μέτρων για βελτίωση του ρυθμιστικού πλαισίου, περιλαμβάνεται και η πρόταση για σύναψη Διοργανικής Συμφωνίας για τη Βελτίωση της Νομοθεσίας (Interinstitutional Agreement on Better Law-Making), μεταξύ των τριών θεσμικών οργάνων της ΕΕ (Επιτροπή, Συμβούλιο, Κοινοβούλιο), που αναμένεται να ολοκληρωθεί μέχρι το τέλος του 2015.

3. Πλαίσιο Στρατηγικής - Στόχοι

Οι στόχοι και οι δράσεις του Σχεδίου Δράσης, διέπονται από κάποιες βασικές αρχές, που η ΕΕ έχει αναγνωρίσει ότι συμβάλλουν στη βελτίωση του ρυθμιστικού πλαισίου. Σύμφωνα με τις αρχές αυτές, για τη βελτίωση του τρόπου που λειτουργεί και νομοθετεί το κράτος είναι σημαντικό να γίνεται αξιολόγηση όλων των επιλογών στην ευχέρεια του κράτους για εφαρμογή της πολιτικής –

πέραν δηλαδή της νομοθέτησης – και να ακολουθείται η πιο κατάλληλη επιλογή για τη συγκεκριμένη περίπτωση. Θα πρέπει να γίνεται αξιολόγηση των επιπτώσεων μιας νομοθεσίας, ως αναπόσπαστο μέρος της διαδικασίας χάραξης πολιτικής, όχι προς αντικατάσταση της πολιτικής απόφασης αλλά για υποβοήθηση στη λήψη μιας ενημερωμένης απόφασης.

Η έγκαιρη και αποτελεσματική διαβούλευση των αρμόδιων υπηρεσιών με όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη, σε όλα τα στάδια του κύκλου ζωή μιας πολιτικής, αποτελεί σημαντική προϋπόθεση, καθώς επίσης και η απλοποίηση των υφιστάμενων κανονισμών και διαδικασιών του κράτους, με στόχο όχι την απορρύθμιση αλλά τη διατήρηση της ύπαρξης κανόνων που είναι πιο αποτελεσματικοί, ώστε να είναι πιο εύκολο για τις επιχειρήσεις και τους πολίτες να τους κατανοήσουν και να συμμορφωθούν με αυτούς. Την ίδια ώρα, είναι σημαντικό να δίνεται εύκολη πρόσβαση στη νομοθεσία και το ρυθμιστικό πλαίσιο ώστε να ενισχύεται η συνοχή και η σαφήνεια των κανονισμών μέσω της ενοποίησής τους και της βελτίωσης της πρόσβασης σε αυτούς με τη χρήση πρακτικών ρυθμίσεων, ιδίως με τη χρήση της τεχνολογίας των πληροφοριών και των επικοινωνιών. Προσοχή θα πρέπει να δοθεί στην εφαρμογή της νομοθεσίας, για να εξασφαλιστεί ότι οι πλήρεις συνέπειες της είναι κατανοητές και λαμβάνονται υπόψη.

Συνοπτικά, οι δράσεις που περιλαμβάνονται στο παρόν Σχέδιο Δράσης, στόχο έχουν να κινηθούν γύρω από τις επτά πιο κάτω αρχές που διέπουν τη Βελτίωση του Ρυθμιστικού Πλαισίου:

- 1) **Αναγκαιότητα** (Necessity): εξετάζει αν μια πολιτική είναι αναγκαία ή όχι.
- 2) **Αναλογικότητα** (Proportionality): για να είναι αποτελεσματική μια πολιτική, η επιλογή των δράσεων και εργαλείων που χρησιμοποιούνται θα πρέπει να γίνεται ανάλογα με τους στόχους που πρέπει να επιτευχθούν.
- 3) **Επικουρικότητα** (Subsidiarity): οι στόχοι πρέπει να επιδιώκονται στο πιο σχετικό επίπεδο.
- 4) **Διαφάνεια** (Transparency): θα πρέπει να επιδιώκεται η συμμετοχή από και η διαβούλευση με όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη πριν από τη σύνταξη μιας νομοθεσίας.
- 5) **Λογοδοσία** (Accountability): θα πρέπει να γίνεται σαφής προσδιορισμός του ποιος φέρει την ευθύνη για την πολιτική/νομοθεσία και να δίνεται η ευκαιρία σε κάθε εμπλεκόμενο να ενημερώσει την αρμόδια αρχή σχετικά με τις δυσκολίες της εφαρμογής της ή της συμμόρφωσης με αυτήν.
- 6) **Προσβασιμότητα** (Accessibility): προϋπόθεση για την ορθή εφαρμογή των νομοθεσιών είναι αυτές να είναι κατανοητές και προσβάσιμες.
- 7) **Απλούστευση** (Simplicity): οποιαδήποτε ρύθμιση γίνεται πρέπει να είναι απλή στη χρήση και την κατανόηση.

Έχοντας ως βάση τις πιο πάνω αρχές, κρίνεται ότι οι δύο πιο σημαντικοί στόχοι που χρήζουν αντιμετώπισης είναι:

- η μείωση του διοικητικού φόρτου ο οποίος επιβαρύνει ιδιαίτερα τις επιχειρήσεις, μέσα από αναθεώρηση και απλοποίηση νομοθεσιών και διαδικασιών
- η βελτίωση του πλαισίου εισαγωγής νέων νομοθεσιών και κανονισμών.

Στην παράγραφο 4 πιο κάτω αναλύονται οι τρεις Προτεραιότητες μέσω των οποίων θεωρείται ότι θα επιτευχθούν οι συγκεκριμένοι στόχοι.

4. Προτεραιότητες

Πιο κάτω παρουσιάζονται οι τρεις προτεραιότητες γύρω από τις οποίες θα αναπτυχθούν οι δράσεις για Έξυπνη Ρύθμιση ώστε να επιτευχθούν οι στόχοι της στρατηγικής για Βελτίωση του Ρυθμιστικού Πλαισίου.

Στο **Παράρτημα 1** περιλαμβάνονται συγκεκριμένες δράσεις για κάθε Προτεραιότητα, τα χρονοδιαγράμματα υλοποίησης της κάθε δράσης καθώς και οι αρμόδιοι φορείς.

Προτεραιότητα 1:

Απλοποίηση διαδικασιών και νομοθεσιών - καταπολέμηση διοικητικού φόρτου

Το νομοθετικό περιβάλλον στην Κύπρο είναι δαιδαλώδες με νομοθεσία διάσπαρτη, δυσεύρετη, διαρκώς τροποποιούμενη και απαρχαιωμένη, κάτι που καθιστά ιδιαίτερως δύσκολη την προσπάθεια ανεύρεσης και ερμηνείας της ισχύουσας νομοθεσίας. Ο εκσυγχρονισμός και η

απλοποίηση της νομοθεσίας συμβάλλουν σημαντικά στη βελτίωση της ποιότητας της, στη μείωση της γραφειοκρατίας και στην κατάργηση περιττών υποχρεώσεων πληροφόρησης προς το κράτος.

Για σκοπούς αντιμετώπισης του διοικητικού φόρτου που σχετίζεται με τη νομοθεσία, είναι σημαντικό να λαμβάνεται υπόψη τόσο ο σκοπός της ίδιας της νομοθεσίας όσο και ο τρόπος με τον οποίο οι αρμόδιες αρχές την εφαρμόζουν. Πέραν του φόρτου που προέρχεται από το νομοθετικό πλαίσιο, πολλές φορές αυτό που προκαλεί καθυστερήσεις στην παροχή των δημόσιων υπηρεσιών είναι ο τρόπος εφαρμογής μιας νομοθεσίας και οι σχετικές διαδικασίες που ακολουθούνται από τους δημόσιους φορείς. Ως εκ τούτου, η βελτίωση της αποτελεσματικότητας μιας νομοθεσίας από μόνη της, δηλαδή η τροποποίηση των ίδιων των προνοιών και απαιτήσεων της νομοθεσίας, δεν είναι αρκετή για μείωση του διοικητικού φόρτου, αλλά χρειάζεται να γίνει ταυτόχρονα με την απλοποίηση των διαδικασιών που ακολουθούνται για την εφαρμογή της.

Για αυτό το λόγο δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στην απλοποίηση των διαδικασιών που ισχύουν στα Τμήματα και τους τομείς που έχουν επιλεγεί ως προτεραιότητα σε πρώτο στάδιο. Παράλληλα είναι σημαντικό να προωθηθεί το έργο σταδιακής καταγραφής των διαδικασιών όλων των Τμημάτων της δημόσιας υπηρεσίας, κάτι που δεν έχει γίνει προηγουμένως. Σημαντική είναι και η αντιμετώπιση της συσσωρευμένης εργασίας σε ορισμένα Τμήματα, που αφορά στο χειρισμό του μεγάλου όγκου αποθεματικού αιτήσεων από παλιές υποθέσεις που καθυστερούν τη διαδικασία αλλά και στο χειρισμό των νέων υποθέσεων ή στην καταχώρηση εγγράφων και πιστοποιητικών στα μητρώα των Τμημάτων και η μεταφορά από σύστημα καταχώρησης σε φυσικούς φακέλους σε ηλεκτρονικό σύστημα, για την καλύτερη παροχή υπηρεσιών και για σκοπούς εκσυγχρονισμού και εξοικονόμησης χώρου. Οι δράσεις απλοποίησης διαδικασιών που θα προωθηθούν θα γίνονται σε συνέργεια και με τις πρωτοβουλίες που προωθούνται από την Επιτροπή στα πλαίσια του REFIT.

Οι δράσεις που αφορούν στην επίτευξη της απλοποίησης της νομοθεσίας και των διαδικασιών ομαδοποιούνται στις πιο κάτω Κατηγορίες Δράσεων:

1. Οριζόντιες Δράσεις Απλοποίησης/Μείωσης Διοικητικού Φόρτου στις επιχειρήσεις και τους πολίτες,
2. Εκσυγχρονισμός του Τμήματος Εφόρου Εταιρειών και Επισήμου Παραλήπτη,
3. Αναθεώρηση και Εκσυγχρονισμός του Ρυθμιστικού Πλαισίου για θέματα Τουρισμού,
4. Εκσυγχρονισμός και Απλοποίηση διαδικασιών στο Τμήμα Αρχείου Πληθυσμού και Μετανάστευσης,
5. Απλοποίηση κύριων διαδικασιών στις Υπηρεσίες Κοινωνικών Ασφαλίσεων,
6. Αναθεώρηση και Εκσυγχρονισμός του Κανονιστικού πλαισίου για Πολεοδομικές Άδειες και Άδειες Οικοδομής,
7. Απλοποιήσεις στο Τμήμα Περιβάλλοντος,
8. Απλοποιήσεις στο Τμήμα Φορολογίας,
9. Δράσεις απλοποίησης σε άλλες δημόσιες υπηρεσίες.

Οι λεπτομερείς δράσεις με το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης τους παρουσιάζονται στον **Πίνακα 1**.

Προτεραιότητα 2:

Καλύτερη Νομοθέτηση και Ανάλυση του Αντίκτυπου

Η ανάλυση των πιθανών οικονομικών, κοινωνικών ή και περιβαλλοντικών επιπτώσεων από την εφαρμογή μιας νέας νομοθετικής ή κανονιστικής ρύθμισης, αποτελεί ένα ιδιαίτερα χρήσιμο εργαλείο διαμόρφωσης πολιτικής, ώστε αυτή να βασίζεται σε ποιοτική, διαφανή και αποτελεσματική λήψη αποφάσεων. Η προσέγγιση αυτή στοχεύει στο να διασφαλίσει ότι οι αποφάσεις για την υλοποίηση μιας νομοθετικής ρύθμισης, και κατ' επέκταση πολιτικής, βασίζονται σε εμπειρικά στοιχεία και σε εμπειριστατωμένη ανάλυση όλων των εναλλακτικών πολιτικών επιλογών.

Η εφαρμογή του εν λόγω εργαλείου στην Κύπρο βρίσκεται ακόμη σε πρώιμη φάση, σε σχέση τουλάχιστον με την αντίστοιχη εμπειρία και πρακτική σε επίπεδο ΕΕ αλλά και σε σχέση με την πλειοψηφία των Κρατών Μελών. Η μέχρι σήμερα εφαρμογή ενός απλουστευμένου μηχανισμού Ανάλυσης Αντίκτυπου (ΑΑ) δεν φαίνεται να έχει συμβάλει αποτελεσματικά στη βελτίωση του ρυθμιστικού πλαισίου ή στην επίτευξη των ευρύτερων στόχων της Έξυπνης Ρύθμισης. Το ισχύον πλαίσιο δεν διασφαλίζει την επαρκή αξιολόγηση των πιθανών επιπτώσεων από νέες νομοθετικές προτάσεις, ούτε και την αξιολόγηση εναλλακτικών μη-νομοθετικών ρυθμίσεων οι οποίες θα μπορούσαν να προωθηθούν για τον ίδιο σκοπό και ενδεχομένως με λιγότερες επιπτώσεις. Η έλλειψη ενός μηχανισμού ελέγχου, κυρίως ως προς την ποιότητα της αξιολόγησης που διεξάγεται, δρα ανασταλτικά ως προς την αξιοποίηση των αποτελεσμάτων που προκύπτουν από την εν λόγω διαδικασία εκ μέρους των αρμόδιων φορέων (π.χ. Υπουργεία, Υπουργικό Συμβούλιο, Βουλή των Αντιπροσώπων).

Στα πλαίσια αυτά θα προωθηθεί ο ανασχεδιασμός και η εισαγωγή ενός ολοκληρωμένου πλαισίου ΑΑ στη νομοπαρασκευαστική διαδικασία, περιλαμβανομένης και της ανάπτυξης και εφαρμογής ενός πιο εξειδικευμένου μηχανισμού για αξιολόγηση και ενδεχομένως μετριάσμου του αντίκτυπου που προκύπτει για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις (SME Test). Επισημαίνεται ότι η εφαρμογή ενός τέτοιου μηχανισμού αποτελεί εκ των προτέρων προϋπόθεση για την αξιοποίηση και απορρόφηση κοινοτικών κονδυλίων που έχουν κατανεμηθεί στη χώρα για την περίοδο 2014-2020 από τα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία, με σκοπό την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας και της ανταγωνιστικότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων.

Η υιοθέτηση ενός νέου ολοκληρωμένου πλαισίου ΑΑ απαιτεί τον ολικό συντονισμό σε επίπεδο Κυβέρνησης, τη στήριξη και συνεργασία όλων των εμπλεκόμενων Υπουργείων αλλά και την ισχυρή πολιτική βούληση και δέσμευση από την πολιτική ηγεσία (υπουργούς, βουλευτές) και τα

υψηλόβαθμα κυρίως στελέχη της Δημόσιας Υπηρεσίας να ενσωματώσουν τις νέες πρακτικές στον κύκλο χάραξης πολιτικής, θέτοντας παράλληλα υψηλές προσδοκίες σχετικά με την ποιότητα της ανάλυσης του πιθανού αντίκτυπου. Ιδιαίτερα χρήσιμη είναι η δημιουργία ενός κεντρικού οργάνου με κατάλληλα εκπαιδευμένο προσωπικό, που να μπορεί να παρακολουθεί, να καθοδηγεί, να εξετάζει και να αξιολογεί τις εκθέσεις ΑΑ, ώστε να διασφαλίζεται η διαφάνεια και η ορθή εφαρμογή του εργαλείου. Εξίσου χρήσιμη είναι η καλλιέργεια σχετικής κουλτούρας στα Υπουργεία, όπου θα πρέπει να αναπτυχθεί σταδιακά η γνώση και ικανότητα για εσωτερικό συντονισμό και καθοδήγηση.

Παράλληλα, για τη βελτίωση και την προώθηση της διαφάνειας αναφορικά με το ρυθμιστικό πλαίσιο, είναι απαραίτητη και η υιοθέτηση μιας συστηματικής διαδικασίας για τη σύνταξη νομοθετημάτων. Η διαδικασία αυτή περιλαμβάνει ενέργειες όπως τη δημοσίευση εκ μέρους του κράτους πληροφόρησης σχετικά με τον σχεδιασμό νομοθέτησης (νομοθεσίας ή και κανονισμών), καθώς και της κατάρτισης και καθοδήγησης των αρμόδιων λειτουργών για την ομοιόμορφη σύνταξη νομικών κειμένων.

Οι δράσεις που αφορούν στην επίτευξη της καλύτερης νομοθέτησης και ανάλυσης αντίκτυπου ομαδοποιούνται στις πιο κάτω Κατηγορίες Δράσεων:

1. Σχεδιασμός ενός ολοκληρωμένου πλαισίου εφαρμογής της Ανάλυσης Αντίκτυπου (ΑΑ),
2. Μηχανισμός παρακολούθησης και ελέγχου για την ΑΑ,
3. Ανάπτυξη γνώσης και ενίσχυση της διαφάνειας στο πλαίσιο ΑΑ,
4. Βελτίωση της ποιότητας των νομοθετικών και κανονιστικών ρυθμίσεων.

Οι λεπτομερείς δράσεις με το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης τους παρουσιάζονται στον **Πίνακα 1**.

Προτεραιότητα 3:

Καλλιέργεια κουλτούρας και ανάπτυξη σχετικών ικανοτήτων

Η δημιουργία της Ομάδας Έξυπνης Ρύθμισης με αποκλειστική αρμοδιότητα την προώθηση των θεμάτων αυτών, μαζί με μια ισχυρή πολιτική βούληση για αλλαγή κουλτούρας στη δημόσια υπηρεσία, δημιουργεί μια καλή ευκαιρία για δημιουργία δυναμικής γύρω από τα θέματα αυτά, υποστηρίζοντας τους πόρους και τις δομές λογοδοσίας.

Η πρόσφατη ώθηση που δόθηκε από τα Υπουργεία στην προώθηση των δημοσίων διαβουλεύσεων είναι ένας πιθανός τρόπος προώθησης των ενεργειών σχετικά με την Έξυπνη Ρύθμιση και η δημόσια εκστρατεία θα μπορούσε να χρησιμεύσει ως πλατφόρμα για την

ευαισθητοποίηση του κοινού σχετικά με τα θέματα αυτά. Ωστόσο, η δημιουργία ενός ενεργού δικτύου από άτομα στα Υπουργεία που είναι αφοσιωμένα στο σκοπό αυτό, θα διαδραματίσει σημαντικό ρόλο στο να αποτελέσει η Έξυπνη Ρύθμιση προτεραιότητα των Υπουργείων/Υπηρεσιών.

Για το λόγο αυτό, είναι σημαντικό να προωθηθούν δράσεις που θα αναπτύξουν την ικανότητα των δημόσιων λειτουργών να σκέφτονται και να ενεργούν έχοντας υπόψη τις αρχές και τους ευρύτερους στόχους της Έξυπνης Ρύθμισης. Τα άτομα τα οποία θα επιλεγούν θα πρέπει να είναι τα κατάλληλα, ανάλογα με τα καθήκοντα που εκτελούν στον οργανισμό τους, την πρόσβαση που έχουν στις πληροφορίες και το προσωπικό, και την ανάμιξή τους στην ομάδα που χειρίζεται τον στρατηγικό σχεδιασμό και τους μακροπρόθεσμους στόχους των υπηρεσιών τους, αφού ενέργειες που εντάσσονται στα πλαίσια της απλοποίησης και βελτίωσης των παρεχόμενων δημοσίων υπηρεσιών αποτελούν ένα οριζόντιο θέμα που πρέπει να προωθείται παράλληλα με τους υπόλοιπους στόχους του κάθε Υπουργείου. Η νέα κουλτούρα δεν αρκεί να εμπεδωθεί μόνο από τους λειτουργούς που θα ασχολούνται με την παρακολούθηση των σχετικών θεμάτων, αλλά χρειάζεται να γίνει τρόπος σκέψης που θα διέπει ολόκληρη τη λειτουργία της δημόσιας υπηρεσίας.

Οι δράσεις που αφορούν στην επίτευξη της καλλιέργειας κουλτούρας και ανάπτυξης ικανοτήτων ομαδοποιούνται στις πιο κάτω Κατηγορίες Δράσεων:

1. Διαμόρφωση του απαραίτητου θεσμικού πλαισίου για συντονισμό εφαρμογής και παρακολούθησης ενεργειών για απλοποίηση και μείωση του διοικητικού φόρτου,
2. Εκπαίδευση σε θέματα Έξυπνης Ρύθμισης,
3. Επικοινωνία/Εκστρατεία ενημέρωσης του κοινού σχετικά με τα μέτρα και τις αλλαγές που προωθούνται,
4. Εγκαθίδρυση μηχανισμού λογοδοσίας για παροχή πρόσβασης των επιχειρήσεων στην κυβέρνηση.

Οι λεπτομερείς δράσεις με το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης τους παρουσιάζονται στον **Πίνακα 1**.

5. Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση στα πλαίσια της Βελτίωσης του Ρυθμιστικού Πλαισίου

Η χρήση των Τεχνολογιών των Πληροφοριών και Επικοινωνιών (ΤΠΕ) αποτελεί βασικό οριζόντιο παράγοντα για την προώθηση της ανάπτυξης και τον εκσυγχρονισμό του δημόσιου τομέα, ενώ βελτιώνει την ποιότητα ζωής των πολιτών. Ως εκ τούτου, η εφαρμογή της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης αποτελεί προτεραιότητα και βασική προϋπόθεση για να καταστεί δυνατή η μεταρρύθμιση της δημόσιας υπηρεσίας. Είναι πλέον αποδεδειγμένο ότι η ηλεκτρονική διακυβέρνηση αποτελεί σημαντικό παράγοντα για τη μείωση της γραφειοκρατίας, τη διαφάνεια,

τη μείωση του κόστους λειτουργίας του δημόσιου τομέα μέσω εξοικονόμησης πόρων και χρόνου, την αύξηση της παραγωγικότητας, τη συγκράτηση των ρυθμών αύξησης προσωπικού, την ταχύτερη εξυπηρέτηση του πολίτη και την παροχή ποιοτικότερων υπηρεσιών σε 24ωρη βάση, τη βελτιωμένη ποιότητα πληροφόρησης που οδηγεί στη βελτίωση της ικανοποίησης του πολίτη και συνεπώς, στη βελτίωση της εικόνας της δημόσιας υπηρεσίας, δημιουργώντας ένα κλίμα αξιοπιστίας.

Προς την κατεύθυνση αυτή και με σκοπό να δοθεί προτεραιότητα στα έργα ηλεκτρονικής διακυβέρνησης και να αρθούν οι καθυστερήσεις που υπήρχαν αναφορικά με την έγκριση των έργων αυτών, το Υπουργικό Συμβούλιο αποφάσισε στις 18 Ιουνίου 2015 την αντικατάσταση του Εκτελεστικού Συμβουλίου Μηχανογράφησης (ΕΣΜ) από το Συμβούλιο Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης (ΣΗΔ), στο οποίο προεδρεύει ο Υφυπουργός παρά τω Προέδρω. Με την εν λόγω απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου κρίνεται ότι θα επισπευτεί η λήψη αποφάσεων σχετικά με την έγκριση και υλοποίηση έργων ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, καθώς και η επίλυση τυχόν προβλημάτων, αφού οι αποφάσεις θα λαμβάνονται σε ανώτερο επίπεδο.

Οι κύριες αρμοδιότητες του ΣΗΔ είναι οι εξής:

- (α) Έγκριση υλοποίησης έργων πληροφορικής/ηλεκτρονικής διακυβέρνησης στη βάση ενός Τριετούς Σχεδίου Δράσης, στο οποίο θα γίνεται προτεραιοποίηση των έργων.
- (β) Παρακολούθηση της προόδου υλοποίησης των έργων ηλεκτρονικής διακυβέρνησης και όπου είναι απαραίτητο, λήψη μέτρων για επίσπευση της υλοποίησής τους.
- (γ) Λήψη πολιτικών αποφάσεων για τα θέματα ηλεκτρονικής διακυβέρνησης.

Οι κατηγορίες δράσεων της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης που αποτελούν προτεραιότητα και έχουν άμεση σχέση με την Έξυπνη Ρύθμιση και τη βελτίωση των διαδικασιών είναι οι ακόλουθες:

5.1 Παροχή πληροφόρησης και περισσότερων δημόσιων υπηρεσιών ηλεκτρονικά στο περιβάλλον της ΑΡΙΑΔΝΗΣ (Κυβερνητική Διαδικτυακή Δίοδος Ασφαλείας)

Η ΑΡΙΑΔΝΗ είναι ένα έργο κομβικής σημασίας του Τμήματος Υπηρεσιών Πληροφορικής (ΤΥΠ), το οποίο θέτει τις βάσεις για μια επιτυχημένη Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση. Μέσω της ΑΡΙΑΔΝΗΣ θα παρέχονται υψηλής ποιότητας η-υπηρεσίες προς το κοινό, ενώ η πύλη θα αποτελεί ένα κεντρικό σημείο πρόσβασης μέσω του οποίου οι επιχειρήσεις/πολίτες, με μοναδικό «κλειδί εισόδου», θα μπορούν να συναλλάσσονται με το δημόσιο, με ασφάλεια, 24 ώρες το 24ωρο, με αποτέλεσμα το κράτος να παρουσιάζεται ως μία οντότητα προς τον πολίτη.

Μέσω της ΑΡΙΑΔΝΗΣ γίνεται δυνατή η υποβολή ηλεκτρονικών αιτημάτων από τον πολίτη και τις επιχειρήσεις προς τις διάφορες Κυβερνητικές Υπηρεσίες (ΚΥ), χωρίς να απαιτείται η παρουσία τους στα γραφεία των ΚΥ. Τα αιτήματα που υποβάλλονται μέσω της ΑΡΙΑΔΝΗΣ προωθούνται αυτόματα για ηλεκτρονική διεκπεραίωση στα πληροφοριακά συστήματα² των αρμοδίων ΚΥ. Επιπρόσθετα, η ΑΡΙΑΔΝΗ αναλαμβάνει τη συλλογή διαφόρων πληροφοριών/πιστοποιητικών που απαιτούνται από άλλα κυβερνητικά συστήματα, ώστε να καταστεί δυνατή η διεκπεραίωση του

---

² Back End συστήματα.

αιτήματος χωρίς να χρειάζεται ο πολίτης/επιχείρηση να τα προσκομίσει μαζί με την αίτηση. Η διεκπεραίωση των ηλεκτρονικών αιτημάτων μπορεί να γίνει άμεσα ή σε μεταγενέστερο στάδιο ανάλογα με τη φύση του αιτήματος και τις δυνατότητες των εν λόγω συστημάτων.

Οι Υπηρεσίες που θα παρέχονται προς τους πολίτες και τις επιχειρήσεις μέσω της ΑΡΙΑΔΝΗΣ είναι:

- υποβολή/διεκπεραίωση αιτημάτων ηλεκτρονικά,
- πληροφόρηση για την πρόοδο των αιτημάτων,
- πληροφόρηση για τις διαδικασίες αναφορικά με τις υπηρεσίες που παρέχει η δημόσια υπηρεσία στους πολίτες/επιχειρήσεις,
- ηλεκτρονικές πληρωμές.

5.2 Παροχή Πιστοποιητικών Ηλεκτρονικής Υπογραφής και Ηλεκτρονικής Αυθεντικοποίησης

Τα πιστοποιητικά ηλεκτρονικής υπογραφής και ηλεκτρονικής αυθεντικοποίησης αποτελούν τον καταλύτη για την ηλεκτρονική διεκπεραίωση δημόσιων υπηρεσιών (υποβολή αίτησης ηλεκτρονικά υπογραμμένη, διευθέτηση πληρωμής εκεί όπου χρειάζεται, υποβολή δικαιολογητικών που είναι υπογραμμένα ηλεκτρονικά κτλ).

Οι προηγμένες ηλεκτρονικές υπογραφές, οι οποίες αντικαθιστούν την ιδιόχειρη υπογραφή, θα ανοίξουν τον δρόμο στη διεκπεραίωση ασφαλών ηλεκτρονικών συναλλαγών που μέχρι τώρα απαιτούσαν τόσο τη χειρόγραφη υπογραφή των ατόμων όσο και τη φυσική τους παρουσία. Το νομικό πλαίσιο που καλύπτει τις ηλεκτρονικές υπογραφές στην Κύπρο (Ν. 188(Ι)/2004 και Ν. 86(Ι)2012) είναι ολοκληρωμένο. Παράλληλα, ο μηχανισμός εγγραφής, αναγνώρισης και πιστοποίησης χρηστών έχει ήδη εγκατασταθεί στην ΑΡΙΑΔΝΗ, αφού οι ηλεκτρονικές υπηρεσίες θα παρέχονται μέσω αυτής.

Συνεπώς, τα εν λόγω πιστοποιητικά θα πρέπει να είναι σύμφωνα με την προαναφερθείσα νομοθεσία και συμβατά με τον υφιστάμενο μηχανισμό της ΑΡΙΑΔΝΗΣ. Στόχος είναι όλοι οι πολίτες να διαθέτουν τα εν λόγω Πιστοποιητικά.

Για να καταστεί δυνατή η επιτυχής εφαρμογή της εν λόγω δράσης, θα πρέπει να γίνουν αλλαγές στις επιμέρους νομοθεσίες και διαδικασίες των Τμημάτων/Υπηρεσιών και τεχνικές τροποποιήσεις, όπου χρειάζεται, στα πληροφοριακά συστήματα των Τμημάτων.

5.3 Ανταλλαγή Πληροφοριών/Δεδομένων μεταξύ των Πληροφοριακών Συστημάτων των Κυβερνητικών Τμημάτων

Σύμφωνα με τη Στρατηγική Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης καθώς και το Πλαίσιο Διαλειτουργικότητας, το οποίο αποτελεί μέρος της εν λόγω Στρατηγικής, η πολιτική για την ανταλλαγή πληροφοριών θα πρέπει να βασίζεται στις δύο πιο κάτω Αρχές:

- **Μοναδική Καταχώρηση Δεδομένων:** Οι ίδιες πληροφορίες δεν πρέπει να φυλάγονται σε περισσότερα από ένα συστήματα, ενώ πρέπει να επαναχρησιμοποιούνται από

διάφορους κυβερνητικούς φορείς, με την προϋπόθεση ότι διασφαλίζεται η προστασία των δεδομένων και της ιδιωτικότητας.

Για κάθε πληροφορία που ζητά/διατηρεί το κράτος για τον πολίτη/επιχείρηση θα πρέπει να καθοριστεί ως ιδιοκτήτης ο αρμόδιος κυβερνητικός φορέας. Ο διαμοιρασμός των πληροφοριών με τους κατάλληλα εξουσιοδοτημένους φορείς ενισχύει την αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητα και αυξάνει το επίπεδο της ποιότητας των υπηρεσιών που παρέχονται στους πολίτες.

- ***Οι πληροφορίες/δεδομένα που αφορούν τον πολίτη/επιχείρηση πρέπει να ζητούνται από το δημόσιο τομέα μόνο μια φορά.***

Η λήψη των πληροφοριών από τον πολίτη/επιχείρηση θα πρέπει να γίνεται μόνο μία φορά και ο ιδιοκτήτης (αρμόδιος κυβερνητικός φορέας) θα έχει την ευθύνη της επικαιροποίησής τους.

Νοείται ότι για να καταστεί αυτό δυνατό θα πρέπει να καθοριστούν σχετικές εσωτερικές διαδικασίες που να επιτρέπουν:

- (α) τη διοχέτευση των πληροφοριών αυτών από τον ιδιοκτήτη στις υπόλοιπες ΚΥ, και
- (β) την ενημέρωση του ιδιοκτήτη στις περιπτώσεις κατά τις οποίες άλλη ΚΥ γίνεται δέκτης των τροποποιημένων/νέων πληροφοριών από τον πολίτη/επιχείρηση.

5.4. Κέντρο Τηλεφωνικής Εξυπηρέτησης

Η λειτουργία του Κέντρου Τηλεξυπηρέτησης του πολίτη (ΚΤΕ) εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο τον Ιανουάριο του 2015. Το ΚΤΕ θα αποτελεί κέντρο επικοινωνίας, το οποίο θα δέχεται αιτήματα από πολλαπλά κανάλια επικοινωνίας (τηλέφωνο, μήνυμα SMS, ηλεκτρονικό ταχυδρομείο) και θα ανταποκρίνεται στα τηλεφωνήματα των πολιτών και των επιχειρήσεων που αφορούν όλη τη δημόσια υπηρεσία. Το ΚΤΕ θα παρέχει πρωτογενή πληροφόρηση αναφορικά με τις διαδικασίες που αφορούν τους πολίτες και τις επιχειρήσεις καθώς και δευτερογενή πληροφόρηση που αφορά ενημέρωση των πολιτών για την πρόοδο των αιτημάτων τους και για οποιαδήποτε άλλη σχετική πληροφορία, εφόσον επιβεβαιωθεί η ταυτότητα από το λειτουργό του ΚΤΕ. Το ΚΤΕ θα λειτουργεί από εξωτερικό συνεργάτη.

5.5 Εκσυγχρονισμός του Δημόσιου Τομέα – Κυβέρνηση χωρίς χαρτί

Το Σύστημα Αυτοματοποίησης Γραφείου (eosis) αυτοματοποιεί τη διεύθυνση και διαχείριση όλων των εγγράφων της Δημόσιας Υπηρεσίας, καθώς και τις διαδικασίες και κανονισμούς που διέπουν τη δημιουργία, την αρχειοθέτηση, την ασφάλεια, τη διαβάθμιση εμπιστευτικότητας, τη διακίνηση των εγγράφων και την τελική καταστροφή τους ή τη μακροχρόνια διατήρηση και μελλοντική διάθεσή τους στο κοινό ή σε ερευνητές.

Στόχος είναι η κατάργηση των φακέλων και η αλληλογραφία μεταξύ των ΚΥ να γίνεται μόνο ηλεκτρονικά μέσω του eosis. Αυτό θα επιφέρει τεράστιες εξοικονομήσεις στη δημόσια υπηρεσία.

5.6 Βελτίωση των Διαδικασιών Αγοράς ή και Επέκτασης Συστημάτων Πληροφορικής

Η υλοποίηση έργων η-διακυβέρνησης αποτελεί χρονοβόρα διαδικασία, η οποία δημιουργεί καθυστέρηση στον εκσυγχρονισμό του δημόσιου τομέα και έχει τεράστιο αντίκτυπο στην οικονομική ανάπτυξη και κοινωνική ευημερία. Η τεχνολογία αλλάζει συνεχώς και η αγορά ή η επέκταση συστημάτων πληροφορικής πρέπει να γίνει λιγότερο χρονοβόρα.

Οι λεπτομερείς δράσεις με το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης τους παρουσιάζονται στον **Πίνακα 2**.

6. Εφαρμογή

6.1 Δομές Διαχείρισης

Για τη διασφάλιση της ορθής εφαρμογής του παρόντος Σχεδίου Δράσης και την παρακολούθηση της προόδου των αποτελεσμάτων των δράσεων Έξυπνης Ρύθμισης, προκύπτει η ανάγκη για δημιουργία και ενίσχυση της αναγκαίας δομής χάραξης πολιτικής και λογοδοσίας. Για το σκοπό αυτό, κρίνεται απαραίτητη η δημιουργία δύο σωμάτων, ως εξής:

- Δημιουργία, κατόπιν διερεύνησης αναφορικά με την πιο ευέλικτη και κατάλληλη μορφή, μιας επιτροπής στην οποία θα υποβάλλονται, μέσω της ΜΔΜ, θέματα για τα οποία απαιτείται καθοδήγηση και λήψη πολιτικής απόφασης. Στο σώμα αυτό ενδέχεται να συμμετέχουν, εάν κριθεί αναγκαίο, εκπρόσωποι από τη ΜΔΜ, τη Νομική Υπηρεσία, το γραφείο Επιτρόπου Νομοθεσίας, ενώ θα μπορούν να καλούνται και εκπρόσωποι άλλων Υπουργείων εάν αυτό κρίνεται αναγκαίο. Παράλληλα, στην ομάδα αυτή ενδέχεται να συμμετέχουν άτομα που προέρχονται από επιμελητήρια/επαγγελματικούς συνδέσμους (π.χ. λογιστικά γραφεία, δικηγορικά γραφεία, ΟΕΒ, ΚΕΒΕ, κ.ά.), επιχειρηματίες από εταιρείες που σχετίζονται με λύσεις και εφαρμογές πληροφορικής καθώς και επιχειρηματίες που μπορούν να προσφέρουν βάσει της εμπειρίας τους σε συγκεκριμένους τομείς, ενώ κατά καιρούς ενδέχεται να καλούνται και άτομα που προέρχονται ή σχετίζονται με συγκεκριμένους τομείς της οικονομίας, ανάλογα με τις ανάγκες και τα θέματα που προκύπτουν.

Το σώμα αυτό θα έχει συμβουλευτικό χαρακτήρα και θα προβαίνει σε συγκεκριμένες εισηγήσεις σχετικά με θέματα ή υπηρεσίες ή τομείς στους οποίους μπορούν να προωθηθούν μέτρα τα οποία σχετίζονται με την Έξυπνη Ρύθμιση, ενώ θα συζητά παράλληλα τις προτάσεις και εισηγήσεις που θα λαμβάνονται από το κοινό, είτε μέσω διαβουλεύσεων για συγκεκριμένα θέματα ή μέσω της διαδικτυακής πλατφόρμας που θα στηθεί υπό τη διαχείριση της ΜΔΜ.

- **Δίκτυο πυρήνων Έξυπνης Ρύθμισης:** του δικτύου θα προεδρεύει η Μονάδα Διοικητικής Μεταρρύθμισης της Προεδρίας και θα συμμετέχουν οι Λειτουργοί-πυρήνες που έχουν οριστεί από τα Υπουργεία καθώς και εκπρόσωπος από τη Νομική Υπηρεσία, την Ελεγκτική Υπηρεσία, το Γενικό Λογιστήριο του κράτους και το γραφείο Επιτρόπου Νομοθεσίας. Οι Λειτουργοί αυτοί

θα πρέπει να διοριστούν από τις Υπηρεσίες τους, σε συνεννόηση με τη ΜΔΜ, σύμφωνα με τους όρους εντολής που έχουν εγκριθεί από το Υπουργικό Συμβούλιο στις 24 Ιουνίου 2015, σχετικά με τα άτομα που πρέπει να απαρτίζουν τις στρατηγικές Μονάδες των Υπουργείων. Το δίκτυο πυρήνων θα αποτελεί το τεχνοκρατικό σώμα το οποίο θα συναντάται υπό το συντονισμό της ΜΔΜ κάθε τρεις μήνες, ή σε έκτακτες συναντήσεις εάν προκύψει η ανάγκη, και θα παρακολουθεί την υλοποίηση του παρόντος Σχεδίου Δράσης για τη Βελτίωση του Ρυθμιστικού Πλαισίου σε κάθε υπηρεσία. Κάθε Λειτουργός θα ενημερώνει, όποτε κριθεί απαραίτητο, το δίκτυο και τη ΜΔΜ σχετικά με την υλοποίηση των δράσεων, τη σχετική πρόοδο και τυχόν προβλήματα που παρουσιάζονται. Οι Λειτουργοί Σύνδεσμοι θα καλούνται επίσης να καταθέτουν και να συζητούν εισηγήσεις για νέες δράσεις που θα μπορούσαν να προωθηθούν στα πλαίσια της Έξυπνης Ρύθμισης, είτε στη δική τους υπηρεσία, είτε στην ευρύτερη δημόσια υπηρεσία.

Στόχος της ύπαρξης του δικτύου είναι η αλληλοενημέρωση των δημόσιων υπηρεσιών και η ανταλλαγή απόψεων σχετικά με τα θέματα Έξυπνης Ρύθμισης, είτε σε εθνικό επίπεδο είτε σε επίπεδο ΕΕ, ώστε να τίθενται με τρόπο γρήγορο και ευέλικτο θέματα που μπορούν να αποτελέσουν ιστορίες επιτυχίας ενός Τμήματος προς υιοθέτηση από άλλα Τμήματα, όπου αυτό αρμόζει, ενώ παράλληλα να παρατίθενται προβλήματα τα οποία αντιμετωπίστηκαν από κάποια Υπηρεσία, προς αποφυγή τους.

7. Παρακολούθηση και Αξιολόγηση

7.1 Εκθέσεις Προόδου

Η παρακολούθηση των δράσεων που περιλαμβάνονται στο Σχέδιο Δράσης θα γίνεται σε τεχνοκρατικό επίπεδο από τη Μονάδα Διοικητικής Μεταρρύθμισης και το δίκτυο πυρήνων Έξυπνης Ρύθμισης, στα πλαίσια των προαναφερθέντων αρμοδιοτήτων τους. Τα αποτελέσματα της παρακολούθησης και ο βαθμός στον οποίο πραγματοποιούνται οι στόχοι που τέθηκαν, θα καταγράφεται σε Έκθεση Προόδου, η οποία θα υποβάλλεται στο Υπουργικό Συμβούλιο για ενημέρωση. Η Έκθεση θα περιλαμβάνει την πρόοδο σχετικά με τις ενέργειες που προωθούνται στους συγκεκριμένους τομείς από τα διάφορα Υπουργεία και Τμήματα.

7.2 Αξιολόγηση Σχεδίου Δράσης

Το παρόν Σχέδιο Δράσης αφορά δράσεις που θα πραγματοποιηθούν κατά την τριετή περίοδο μέχρι το τέλος του 2018. Το Σχέδιο αυτό θα αξιολογείται ανά δράση πάνω σε εξαμηνιαία βάση. Τα συμπεράσματα σχετικά με την πρόοδο κάθε δράσης θα καταγράφονται στην Έκθεση Προόδου, μαζί με εισηγήσεις για διορθωτικά μέτρα ή προσθήκες στο Σχέδιο Δράσης. Η Έκθεση θα διοχετεύεται από τη ΜΔΜ στο δίκτυο πυρήνων, για υιοθέτηση και προώθηση των σχετικών ενεργειών στις αρμόδιες υπηρεσίες.